

FÜGGETLEN RENDÉSZETI PANASZTESTÜLET
☒: 1358 Budapest, Széchenyi rakpart 19.
☎: 441-6501 ☎: 06-1/441-6502
✉: titkarsag@repate.hu
🌐: www.repate.hu

Ügyszám: FRP/134/2019/Pan.

A Független Rendészeti Panasztestület

199/2019. (VII. 15.) számú

állásfoglalása

A Független Rendészeti Panasztestület (a továbbiakban: Testület) panaszos¹ 2019. április 2-án előterjesztett **panaszát** a 2019. július 15-én megtartott zárt ülésén

á t t e s z i

az intézkedést fogantató szerv – a Budapesti Rendőr-főkapitányság (a továbbiakban: BRFK) Kerületi Rendőrkapitányság – vezetőjéhez.

A vizsgált ügyben alapjogot csekély mértékben sértő intézkedésre került sor.

A Testület állásfoglalása ellen jogorvoslatnak helye nincs.

Indokolás

A panaszos a vele szemben 2019. március 30-án történt rendőri intézkedés (segítségnyújtási kötelezettség) elmulasztása miatt 2019. április 2-án, elektronikus úton terjesztette elő panaszát a Testülethez, amit 2019. április 8-án postai úton kiegészített.

I.

1) A panaszbeadvány szerint 2019. március 30-án (szombaton) reggel 7 óra 15 perckor arra ébredt fel a panaszos és családja, hogy a B. város T. F. utca alatt nagy zajjal (kalapálással, csörgéssel, csattogással) járó építkezési munkálatokat folytatnak. A panaszos a Sz. I. utcában lakik, a zaj azonban odáig felhallatszott.

A panaszos beadványában hivatkozott B. város B. Önkormányzat Képviselő-testületének a zajvédelem helyi szabályozásról szóló 4/2017. (III.23.) önkormányzati rendeletére (a továbbiakban: Önk. r.). Az Önk. r. 11. §-ának (1) bekezdése kimondja, hogy környezeti zajt okozó építési tevékenységet szombaton 9 és 15 óra között lehet végezni.

¹ Az Rtv. 93/A. § (8) bekezdése értelmében a panaszos személyes adatait töröltük.

Az említett munkálatokkal a munkások a lakott területen indokolatlanul zajt okoztak, amellyel akár több száz család reggeli nyugalma, pihenését is megzavarhatták, ezért a panaszos álláspontja szerint felmerülhetett a csendháborítás szabálysértésének elkövetése.

A panaszos férje felhívta a rendőrséget, ennek ellenére a zaj nemhogy megszűnt, hanem egyre jobban felerősödött, ezért még többször is felhívta a rendőrséget. Negyedik hívása és az első hívás között majdnem másfél óra telt el. Az utolsó hívásakor a panaszos férje érdeklődött, hogy történt-e rendőri intézkedés, mivel a zajos munkálatok nem szüntek meg. Ekkor kérte a rendőrség diszpécserét, hogy kérdezze meg: történt-e intézkedés. A diszpécser arról tájékoztatta, hogy a rendőri intézkedés megtörtént, és az építkezésen az önkormányzat engedélyével folytathatnak reggel fél nyolctól építkezési munkálatokat.

A panaszbeadvány tartalmazza azt, hogy a panaszos férje milyen időpontokban tett bejelentést telefonon az esetről: 2019. március 30-án 7 óra 28 perckor, 8 óra 28 perckor és 8 óra 44 perckor a 107-es segélyhívószámra, illetve 8 óra 18 perckor a 06-1-457-5600-es telefonszámot hívta.

2) 2019. március 31-én a panaszos írt a B. város kerületi önkormányzat jegyzőjének az előző napon tapasztalatról, aki azt válaszolta, hogy a vállalkozó „9 óra előtt nem végezhetett volna zajjal járó építési tevékenységet, erre nem kért és nem is kapott volna engedélyt.”

A panaszos szerint a rendőrségtől kapott válasz és a jegyzőtől kapott válasz között ellentét van. A rendőrség ugyanis azt közölte, hogy az építkezésen fél nyolctól folytathatnak munkálatokat az önkormányzat engedélyével, azonban a jegyző (Dr. H. N-T.) állítása szerint nem adtak ki ilyen engedélyt 9 óra előtti kezdésre. A panaszos tudomása szerint a T. F. utcában lakók is tettek bejelentést az említett esettel kapcsolatban, illetve az egyik lakó megjegyezte, hogy rendőröket nem látott az építkezés környékén, pedig ők is kérték több alkalommal a rendőrség segítségét. A diszpécser velük is azt közölte, hogy az önkormányzat engedélyével folytatnak munkálatokat.

3) A panaszos kérte a Testületől annak vizsgálatát, hogy valóban történt-e rendőri intézkedés: készült-e rendőri jelentés, milyen gépkocsival, ki érkezett ki, rögzítette-e az intézkedést a gépkocsi kamerája, milyen dokumentumot (engedélyt) mutattak be az építkezésen a munkát folytató személyek, ami alapján arra a meggyőződésre jutott a rendőrség: engedély birtokában végeznek munkálatokat.

A panaszos feltételezése szerint amennyiben intézkedés történt, valamilyen közokiratot (engedélyt) bemutatnak az építkezésen dolgozó munkások, ami alapján a rendőrök arra a következtetésre jutottak, hogy fél nyolctól engedéllyel dolgozhatnak a kérdéses területen.

A jogellenes állapot több, mint másfél óráig állt fent.

II.

A Testület a panasz kivizsgálása során, a tényállás pontosabb megismerése érdekében további felvilágosítást kért a rendőrségtől a panaszolt intézkedésről, valamint megküldeni kérte az azzal kapcsolatos rendőrségi dokumentumokat, és a konkrét kérdésekkel összefüggésben a rendőrség álláspontját. A rendelkezésre bocsátott iratokból az alábbi releváns tények voltak megállapíthatóak.

1) A rendőrség iratok szerint a panaszolt rendőri intézkedést nem a BRFK Kerületi Rendőrkapitányság rendőrei, hanem a BRFK Kerületi Rendőrkapitányság állományába tartozó rendőrök fogantatosították: egy r. törzsőrmester nő (járőrparancsnok) és egy r. őrmester (járőrvezető).

2) A rendőrség továbbította a Testület részére a panaszos férjének bejelentéseivel összefüggésben fellelhető hangfelvételeket.

A BRFK Gazdasági Igazgatóság Informatikai Osztály vezetőjének tájékoztatása a panaszos férjének a 06-1-457-5600-as telefonszámra tett bejelentése kapcsán nem állt már rendelkezésre hangfelvétel. A felvételek visszahallgatása során az üzemeltetési előadó megállapította, hogy a panaszolt rendőri intézkedéssel összefüggésben négy felvétellel rendelkezik a rendőrség: az első hívás 2019. március 30-án 7 óra 28 perckor történt a panaszbeadványban megjelölt mobilszámról, a második hívás egy vezetékes számról (06-1-443-5000) történt 8 óra 20 perckor. A harmadik hívás időpontja 8 óra 28 perc, amit egy másik vezetékes telefonszámról (06-1-201-2428) kezdeményeztek. A negyedik hívás 8 óra 43 perckor történt egy belső rendőrségi számról.

a) Az első hívás a segélyhívó számra 2019. március 30-án 7 óra 28 perckor érkezett a panaszostól (a felvétel időtartama 1 perc 24 másodperc.) A panaszos férje elmondja, hogy alattuk, a T. F. utca alatt építkezés zajlik, már 20 perce megy a daru, kalapálnak, holott az önkormányzati rendelet is külön arról rendelkezik, hogy építési tevékenységet szombaton csak 9 órától szigorúan 15 óráig lehet végezni. Ha nincs nekik erre külön engedélyük, csendháborítást követnek el. A lakókörnyezet nem tud pihenni, ezért rendőri intézkedést kér. A gyereke is arra kelt fel, hogy kalapálnak. Hétféle van, az önkormányzati rendelet külön ezt szabályozza. És még van másfél óra kilencig. Az operátor közli, hogy értesíti a rendőrséget. A bejelentő pedig kéri, hogy a rendőrök állítsák le a zajt, fejezzék be (a munkások) a jogsértő magatartást.

b) A második (4 perc 47 másodperc terjedelmű) felvétel szerint a bejelentő (egy másik férfihang) 8 óra 28 perckor hívja a segélyhívó központot, és elmondja, hogy egy zajvédelmi rendeletet megsért egy építkezés. Az operátor megkérdezi, hogy nagyon hangos-e az építkezés. A bejelentő elmondja, hogy az önkormányzati rendelet szerint szombaton 9 órától 15 óráig lehet dolgozni, de itt már 7 órakor elkezdtek. Az operátor közli, hogy értesítették már erről, a bejelentő pedig megkérdezi, hogy történt-e rendőri intézkedés. Az operátor elmondja, hogy továbbították a korábbi bejelentést a rendőrség felé, az ő dolguk az intézkedés. Ő nem tudja, hogy a rendőrök hogyan fogják intézni az ügyet, mivel őket erről nem tájékoztatják. Azt látja, hogy bejelentés történt, tájékoztatták a rendőrséget már, nem is olyan régen.

A bejelentő ekkor elmondja, hogy lement a helyszínre, ahol sem építésvezető, sem más nem volt. Ahogy elnézte a munkásokat, kizárt, hogy bejelentett, legális munkások.

Az operátor elmondja, hogy tudja újra tájékoztatni a rendőrséget, a bejelentő adja meg a nevét. Ő közli, hogy egy ismerősénél van, neki átadja a telefont. Ezt követően egy nő beszél (Dr. J. J.), aki elmondja az operátornak, hogy biztosan tud róla: másfél éve megcsúszott az egész T. F. utca a szakszerűtlen építkezés miatt. A kerületi zajrendelet szerint pedig 9 és 15 óra között lehet zajjal járó tevékenységet folytatni, de aznap fél nyolctól elkezdtek már dolgozni, amit a szomszéd (és itt mondja a panaszos férjének nevét) is bejelentett már. A nő párja (az eredeti bejelentő) lement, azt mondták, hogy van engedély, de ugyan, kitől lenne, legfeljebb a jegyzőtől. A jegyző viszont nem szokott engedélyt adni. A nő közli azt is, hogy írni fog a jegyzőnek is, illetve azt is elmondja, hogy az elején kellene ezt elfojtani, mert ha hagyják, akkor nagyon szemtelenül fognak viselkedni. Az operátor közli, hogy ez a jegyző hatásköre, amire a nő mondja, hogy tudja, de kell, hogy nyoma legyen annak, hogy bejelentették ezt az esetet. Ő mindent lát az ablakból, szerinte nem voltak a helyszínen a rendőrök. Az operátor erre azt mondja, hogy lehet, telefonon intézkedtek a rendőrök. Ekkor tudatosul a telefonálóban, hogy nem a rendőrséggel beszél, az operátor pedig elmondja, hogy ő Szombathelyen van, ahova (és Miskolcra) befutnak az országból a hívások. A nő kéri, hogy jelezze újra a rendőrség felé a problémát.

c) A harmadik – 2 perc 7 másodperc terjedelmű – felvétel szerint ismételen a panaszos férje telefonál, és elmondja, hogy még hallható a kalapálás, és mindig nem történt rendőri intézkedés, és már harmadik alkalommal telefonál. Elmondta már korábban is, hogy mi történt (erre az operátor közli, hogy neki a T. utcából érkezett a hívás). A bejelentő megismétli azt, hogy az önkormányzati rendelet mit tartalmaz. 7 óra után már megkezdtek a munkát, holott 9 óráig tilos lenne. Harmadik alkalommal telefonál, és még mindig nem történt rendőri intézkedés. Az operátor közli, hogy értesíti a rendőröket.

d) A negyedik (1 perc 1 másodperc terjedelmű) felvételen hallható, hogy M. városból telefonál az operátor és hívja a rendőrséget, amire visszakérdez, hogy „csak nem az kerület, T. utcából?“, majd közli, hogy „meg lehet neki mondani, hogy az önkormányzatnál panaszkodjon, mert engedéllyel rendelkezik az építkezés. Betelefonálhat egy óra alatt ötvenszer is, de ha van önkormányzati engedély, nem tudjuk leállítani az építkezést. Nyugodtan mondd neki, hogy engedéllyel rendelkeznek. Voltak kinn a járőrök, intézkedtek, látták. Betelefonálhat ötvenszer is, a felesége is. Rendelkeztek engedéllyel a szombati napra, nem 9 órától 15 óráig, 7 óra 30 perctől”.

3) A rendőrség továbbította a Testület részére a hangfelvételekhez kapcsolódó „Eset adatlap”, és „Küldés leírása” megnevezésű dokumentumokat.

a) Az első híváshoz kapcsolódó „Küldés leírása” elnevezésű dokumentum azt tartalmazza, hogy 2019. március 30-án 7 óra 28 perckor a panaszos férje egy mobiltelefonszámról bejelentést tett a BRFK ügyeletére arról, hogy a T. F. utca. szám alatt építkezés zajlik, kalapálnak. Önkormányzati rendelet szabályozza, hogy szombaton 9 órától 15 óráig dolgozhatnak az építkezésen. A bejelentőt nagyon zavarja.

A járőr az alábbiakat jelentette: a helyszínen az építkezésvezető elmondta, hogy a szombati napon 7 óra 30 perctől 15 óra 30 percig van engedélyük, az önkormányzat így engedélyezte nekik a munkavégzést. A járőr egészségügyi szünetre ment be a riasztást követően, ezért 20 percen túli a kikerzési idő. A kerületi járőr 6 órakor kezdett, az kerület beszámol a cím érkezésekor, ezért történt az átirányítás.

Az elintézés típusa: adatgyűjtés, helyszín megtekintése, igazoltatás.

A riasztás időpontja 7 óra 38 perc, az indulás ideje 7 óra 51 perc, a kiérkezés időpontja 8 óra 3 perc. A rendőri intézkedés befejezésének időpontja 8 óra 12 perc.

b) A második bejelentéshez kapcsolódó „Eset adatlap” megnevezésű dokumentumban az alábbiakat rögzítették. 2019. március 30-án 8 óra 20 perckor a panaszos férje tett bejelentést tett a BRFK ügyeletére, tett már bejelentést csendháborítás ügyében, de nem történt semmi. Szeretné, ha a rendőrök intézkednének. Nem tud pihenni.

A dokumentum előzményi rovatában szerepel, hogy a bejelentő korábban már bejelentette a csendháborítást. Történt rendőri intézkedés, az építkezés engedéllyel rendelkezik 7 óra 30 perctől 15 óra 30 percig a szombati napon. Az elmúlt percekig kint intézkedtek a járőrök, láthatta a járőr gépkocsit is. Nem érthető, miből gondolja, hogy nem történt intézkedés és hogy az önkormányzat miért ne adhatna engedélyt egy építkezésre.

A második bejelentéshez kapcsolódó „Küldés leírása” elnevezésű dokumentum az „Eset adatlapban” szereplőkkel azonos adatokat tartalmaz, ezért annak ismertetésétől a Testület eltekintett.

c) A harmadik bejelentéshez kapcsolódó „Eset adatlap” megnevezésű dokumentumban az alábbiakat rögzítették. 2019. március 30-án 8 óra 28 perckor egy nő (*Dr. J. J.*) vezetékes számról tett bejelentést a BRFK ügyeletére arról, hogy a kerületi zajrendeletet nem tartják be az építkezésen, nem hagyták azt abba a korábbi bejelentésre sem. A dokumentumban utaltak arra, hogy a panaszos férje aznap többször tett bejelentést, az elmúlt percekig intézkedtek a járőrök, láthatták a járőr gépkocsit is, nem érthető, miből gondolja, hogy nem történt intézkedés és hogy az önkormányzat miért ne adhatna engedélyt egy építkezésre.

A harmadik bejelentéshez kapcsolódó „Küldés leírása” elnevezésű dokumentum az „Eset adatlapban” szereplőkkel azonos adatokat tartalmaz, ezért annak ismertetésétől a Testület eltekintett.

4) A BRFK TIK r. alezredes főosztályvezetőjének tájékoztató levele az Állásfoglalás II. rész 2)-3) pontjaiban ismertetettekhez képest az alábbi többlet információt tartalmazza.

A panaszbeadványban megjelölt címre az ügyeleti rendszerben történt visszakeresés alapján három bejelentés érkezett. Az „Eset adatlapok” ellenőrzése során megállapították, hogy az első bejelentés alapján a TIK irányítója az illetékes kerületi leterheltség miatt a kerület területéről irányított át egységet, akik az adatlap alapján 8 óra 3 perckor megjelentek a helyszínen és onnan, a szükséges intézkedések megtételét követően, 8 óra 12 perckor távoztak.

5) A BRFK Kerületi r. alezredes rendészeti osztályvezetője parancsnoki kivizsgálást hajtott végre a panaszos férjének 2019. április 2-án tett bejelentése kapcsán. A jegyzőkönyv az alábbi adatokat tartalmazza.

a) A panaszos férje 2019. március 30-án 7 óra 28 perckor bejelentést tett a 112-es hívószámú segélyhívóra, amelyben előadta, hogy a T. F. utca alatt végbemenő építkezésen kalapálnak, csendháborító tevékenységet folytatnak. A TIK) ügyeletese a helyszínre küldött egy egységet (a járőrvezető a r. törzsrőmester nő, járőrtársa a r. őrmester volt). A helyszínen intézkedést fogantatosítottak, felvették a kapcsolatot az építés vezetőjével, továbbá telefonon az építkezés vállalkozójával. Az építkezésen tájékoztóztak, igazoltatást hajtottak végre.

A rendőrök az intézkedésüket a Rendőrségről szóló 1994. évi XXXIV. törvény (továbbiakban: Rtv.) 1. §-ának (2) bekezdés 2. pontja alapján – szabálysértési hatósági jogkört gyakorolva – foganatosították, illetve a r. alezredes hivatkozott az Rtv. 13. §-ának (1) bekezdésére (erre tekintettel pedig az intézkedő rendőrök jogköre kiterjedt a csendháborító szabálysértés vizsgálatára).

A rendőri jelentés alapján a járőrpár megjelent a hivatkozott építési területen, ahol igazoltatást foganatosítottak az Rtv. 29. §-ának (1) bekezdés a) pontja alapján. Az elkészült jelentések alapján nem érkezett a járőrpár részére olyan további bejelentés, tény, közlés más részéről vagy önálló észlelés, hogy más zajjal járó tevékenység lenne folyamatban.

Az intézkedők részére az építésvezető nem tudott a helyszínen bemutatni olyan okmányokat, amelyek alapján az építési tevékenység nem sérti az önkormányzati rendeletet.

A Rendészeti Osztály vezetője szükségesnek tartotta megjegyezni, hogy „a járőrpár szolgálatteljesítési helye nem az kerület, hanem a kerület, ennek következtében – nem is elvárható – nem lehettek teljeskörűen tisztában a helyi sajátosságokkal, valamint a kerületi önkormányzati rendeletével. A helyszínen nem volt lehetséges meggyőződni arról, hogy az építkezés rendelkezik-e a szükséges okmányokkal, mivel azok nem voltak jelen az intézkedés helyén és idején. Az intézkedők közölték az építési vállalkozóval, hogy részéről szükséges a kért okmányokat megküldeni a BRFK kerületi rendőrkapitányság e-mail címére, hogy azok valódiságáról meg tudjanak győződni.”

b) A r. alezredes a parancsnoki kivizsgálás során megállapította, hogy az intézkedők nem győződtek meg arról, hogy valóban elküldte-e a szükséges okmányokat az építési vállalkozó. Ez pedig nem kielégítő befejezése az intézkedésnek. A parancsnoki revízió során az osztályvezető utasította a járőrvezetőt, hogy ismételten vegye fel a kapcsolatot az építési vállalkozóval és szerezzé be tőle a szükséges okmányokat.

A parancsnoki kivizsgálás során a r. alezredes továbbá megállapította, hogy a rendőri jelentések alapján, hogy a rendőrök részéről jogsértés nem történt. (A r. törzsőrmester nő tekintetében parancsnoki elbeszélgetést javasolt, a fegyelmi eljárás megindításának mellőzésével; míg a r. őrmester tekintetében a fegyelmi eljárás megindítását nem javasolta.)

6) Az intézkedő rendőrök a Testület felvilágosítás-kérése alapján utólag jelentést készítettek a panaszolt rendőri intézkedés részletei tekintetében.

a) A r. törzsőrmester járőrvezető jelentésében előadta, hogy 2019. március 30-án 8 óra 3 perckor a Központ utasítására megjelent a panaszbeadványban megjelölt helyen, mivel onnan zajos építkezésről tett bejelentést a panaszos férje.

A helyszínen megjelenve a rendőrnő azt tapasztalta, hogy valóban egy társasházzal szemben, láthatóan hosszabb ideje tartó lakóparki építkezés zajlott, ott azonban nem tapasztalta a bejelentésben szereplő zajt, kalapálást. A r. törzsőrmester felvette a kapcsolatot a helyszínen az építkezés vezetőjével, aki elmondta, hogy a helyszínen nincsenek nála a dokumentumok az építkezés engedélyezéséről, viszont az önkormányzatnál, illetve a vállalkozónál ezek a dokumentumok megtalálhatóak. A férfi azt a tájékoztatást adta, hogy az önkormányzat szombati napra 7 óra 30 perctől 15 óra 30 percig engedélyezte a munkavégzést, illetve, hogy nagy zajjal

járó munkát lehetőség szerint nem fognak végezni, viszont az építkezés határideje miatt a munkát nem tudják mellőzni a szombati napokon.

Az építésvezető felvette a kapcsolatot telefonon a vállalkozóval, aki elmondta, hogy 7 óra 30 perctől végezhetnek munkálatokat az építkezésen, továbbá nála vannak az építkezési munkálatok dokumentumai, akkor azonban nem tudott a helyszínre menni további elfoglaltsága miatt, de a dokumentumot elküldi a BRFK Kerületi Rendőrkapitányság e-mailcímére. A járőrvezető ezt követően tájékoztatta az építésvezetőt, hogy a dokumentumok minden esetben legyenek továbbiakban az építkezés helyszínén elérhetőek, amit tudomásul vett.

A rendőrök ott tartózkodása alatt a bejelentő nem jelent meg a helyszínen, vele nem tudták felvenni a kapcsolatot. Az esetet a r. őrmester járőrtárs jelentette a TIK-nek, és 8 óra 15 perckor távoztak a helyszínről.

Ott tartózkodásuk alatt csendháborítást nem tapasztaltak, továbbá szolgálatuk ellátása során 6 és 18 óra közötti időszakban az említett csendháborítással kapcsolatban irányukba nem érkezett több bejelentés. Megjegyezte továbbá a r. törzsőrmester nő, hogy a BRFK Kerületi Rendőrkapitányság illetékességi területén teljesít mindennapos szolgálatot, ezért a kerület Önkormányzatának építkezési tevékenységekre vonatkozó előírásait nem ismerte, illetve arról senki nem tájékoztatta.

b) A r. őrmester utólagos jelentése a r. törzsőrmester nő jelentésével [Állásfoglalás II. rész 6) a) pont] szó szerint megegyezik, ezért annak részletes ismertetésétől a Testület eltekintett.

Független Rendészeti Párttestület

III.

A panaszos a beadványában sérelmezte azt, hogy a rendőrség nem nyújtott megfelelő segítséget a nagy zajjal járó tevékenység megszüntetésében. **A Testület a panaszbeadvány és a rendőrségtől kapott felvilágosítás alapján – figyelemmel a panaszolt intézkedés idején hatályos Rtv. és a rendőrség szolgálati szabályzatáról szóló 30/2011. (IX.22.) BM rendelet (a továbbiakban: Szolgálati Szabályzat) rendelkezéseire – megállapította, hogy a rendőri fellépés és intézkedés érintette a panaszosnak a Magyarország Alaptörvénye (a továbbiakban: Alaptörvény) Szabadság és Felelősség fejezetének VI. cikkében foglalt otthon tiszteletben tartásához való jogát, és az Alaptörvény XXIV. cikkében foglalt tisztességes eljáráshoz fűződő alapvető jogát az alábbiak szerint.**

1) A Testület a panasz alapján elsőként a rendőrség intézkedési kötelezettségét vizsgálta.

A panaszbeadvány és a rendőrségi dokumentumok egyezően azt tartalmazzák, hogy a panaszos férje több ízben amiatt hívta a segélyhívó számot, hogy a lakókörnyezetükben nagy zajjal járó tevékenységet folytattak egy közeli építkezésen, szabadnapon, olyan időpontban, ami nem megengedett. A panaszos férjének (illetve egy másik lakónak) a bejelentései alapján rendőrök érkeztek a helyszínre.

Az Rtv. 1. §-ának (2) bekezdés 2. és 19. pontja értelmében a rendőrség az Alaptörvényben, az e törvényben és törvény felhatalmazása alapján más jogszabályban meghatározott bűnmegelőzési, bűnüldözési, államigazgatási és rendészeti feladatkörében: szabálysértési hatósági jogkör gyakorol, közreműködik a szabálysértések megelőzésében és felderítésében, illetőleg ellátja a segélyhívó számok fogadásából eredő feladatokat.

Az Rtv. 13. §-a szerint továbbá a rendőr jogkörében eljárva köteles intézkedni vagy intézkedést kezdeményezni, ha a közbiztonságot, a közrendet vagy az államhatár rendjét sértő, vagy veszélyeztető tény, körülményt vagy cselekményt észlel, illetve ilyet a tudomására hoznak.

A Szolgálati Szabályzat 9. §-a továbbá az alábbiak szerint rendelkezik. A rendőr szabálysértés észlelése esetén feljelentést tesz, vagy – jogszabály által meghatározott esetekben – helyszíni bírságot szab ki, vagy helyszíni bírság kiszabása helyett – ha a szabálysértési eljárásról szóló törvényben megállapított feltételek fennállnak – szóbeli figyelmeztetést alkalmaz.

A telefonos segélykérésben elhangzottakra figyelemmel a Testület álláspontja szerint további jogszabályi rendelkezések hívhatók fel. A szabálysértésekről, a szabálysértési eljárásról és a szabálysértési nyilvántartási rendszerről szóló 2012. évi II. törvény 195. §-a szerint csendháborítás szabálysértését valósítja meg az, aki lakott területen, az ott levő épületben, vagy az ahhoz tartozó telken, tömegközlekedési eszközön, továbbá természeti és védett természeti területen indokolatlanul zajt okoz, amely alkalmas arra, hogy mások nyugalmát, illetve a természeti vagy a védett természeti értéket zavarja.

Az említett Önk. r. 2. §-ának (1) bekezdése szerint a rendelet hatálya kiterjed minden természetes és jogi személyre, jogi személyiséggel nem rendelkező szervezetekre, melyek állandó vagy ideiglenes jelleggel az Önkormányzat működési területén olyan tevékenységet végeznek, mely környezeti zajt okoz vagy okozhat. A rendelet Értelmező rendelkezései között, az Önk. r. 3. §-ának 4. pontja szerint rögzítették a környezeti zajforrás (üzemi, építési, szabadidős, közlekedési és egyéb létesítmény, gép, berendezés, illetőleg olyan tevékenység, amely a védendő

környezetben környezeti zajt okoz), illetve az építési zajforrás (olyan építőipari tevékenység, amely környezeti zajt okoz) fogalmát, illetve a környezeti zaj definícióját (a levegőnek olyan mértékű és minőségű nyomásingadozása, amely a védendő környezetben észlelhető). Az Önk. r. 11. §-a tartalmazza az építési tevékenységekre vonatkozó előírásokat; az (1) bekezdés szerint környezeti zajt okozó építési, bontási, vagy ezekhez kapcsolódó szállítási és rakodási tevékenységet – kivételekkel – csak munkanapokon 7 és 19 óra között, szombaton és jogszabály által pihenőnapnak minősített napokon 9 és 15 óra között szabad végezni, vasárnap és ünnepnapokon ilyen tevékenységet végezni tilos. Az Önk. r. 11. §-ának (3) bekezdése szerinti kivétel a fenti tilalom alól az élet és vagyon megóvása, a baleset és veszély elkerülése érdekében végzett tevékenység, valamint a nemzetgazdasági szempontból kiemelt jelentőségű beruházás megvalósítása.

A Testület a vonatkozó jogszabályhelyek ismertetését követően utal töretlen gyakorlatára, amely szerint valamely cselekmény tényállásszerűségét kizárólag a rendőri intézkedés jogalapja szempontjából vizsgálja. Az Rtv.-ben rögzített hatásköri szabályok szerint ugyanis a Testület nem veheti át a szabálysértési hatóság szerepét, azonban azt vizsgálnia kell: felmerülhetett-e bármely jogellenes cselekmény elkövetésének olyan fokú gyanúja, amely a rendőrség oldalán intézkedési kötelezettséget keletkeztethetett.

Az említett csendháborítás szabálysértésének tényállási eleme, hogy a magatartást lakott területen (illetve természeti és védett természeti területen) követik el, indokolatlan zajt okozva. A zaj további jellemzője, hogy alkalmasnak kell lennie mások nyugalmanak (illetőleg a természeti vagy védett természeti értékek) zavarására. Jelen esetben a lakott területről van szó, ezért a szabálysértés egyszerű gyanúja felmerülhet. A B. város kerület Önkormányzatának 2017-ben hatályba lépett (és azóta is hatályos) zajvédelmi rendelete pedig a környezeti zajt okozó építési tevékenységre nézve időbeli korlátokat állít fel.

A beadványban megjelöltek, és a rendőrség által rendelkezésre bocsátott adatok alapján a fent említett kérdésre a Testület egyértelműen igennel felelt: a segélyhívó számra tett telefonhívásokban elhangzottak alkalmasak lehetnek a fentebb hivatkozott szabálysértés megállapítására. Ennek megfelelően szükségesnek mutatkozott a rendőrség helyszínen történt megjelenése, hogy meggyőződjenek a szabálysértés tényállási elemeinek megvalósulásáról, illetve a rendőri intézkedés szükségességéről.

A Testület megítélése szerint a segélyhívó számra tett telefonos bejelentések – az Rtv. idézett 13. §-a alapján – a helyszínen megjelenési kötelezettséget keletkeztettek a rendőrség oldalán, aminek eleget tett és amivel nem sérült a panaszos tisztességes eljáráshoz való joga.

2) A Testület ezt követően azt vizsgálta, hogy a rendőrség mennyiben tett eleget intézkedési kötelezettségének.

A panaszbeadvány szerint a panaszos férjét arról tájékoztatták: rendőri intézkedés történt a helyszínen, illetve az építkezésen az önkormányzat engedélyével folytathatnak reggel fél nyolctól építkezési munkálatokat.

A helyszínen megjelent rendőrök adatgyűjtést végeztek: az építésvezetőt meghallgatták, majd pedig telefonon az építkezés vállalkozójával. Az építkezésen tájékoztak a zajról, és igazoltatást foganatosítottak.

a) Az Rtv. 24. §-a szabályozza a rendőrség segítségnyújtási és felvilágosítás-adási kötelezettségét: a rendőr köteles a feladatkörébe tartozó segítséget, illetőleg a hozzáfordulónak a tőle elvárható felvilágosítást megadni. A magánérdekek védelme e törvény alapján csak akkor tartozik a rendőrség hatáskörébe, ha a törvényes védelem az adott körülmények között más módon nem biztosítható (az ultima ratio elve alapján), vagy ha a rendőri segítség nélkül a jog érvényesíthetősége meghiúsulna vagy számottevően megnehezülne. (A segítségnyújtás csak halaszthatatlan szolgálati érdekből tagadható meg, közvetlen életveszély esetén csak akkor, ha a segítségnyújtás miatt több ember élete kerülne közvetlen veszélybe.)

A Testület álláspontja szerint jelen esetben a rendőr feladata a bejelentett esemény tekintetében az volt, hogy meggyőződjön annak megalapozottságáról, azt követően a lehetőségekhez mérten adatgyűjtést végezzen (meghallgatással), a tényállást tisztázza, illetve a szükséges tájékoztatást megadja. Ez utóbbi körébe az tartozik, hogy közlik: a rendőri intézkedést dokumentálják, illetve hogy a megállapítottak alapján felvetődik-e bűncselekmény vagy szabálysértés gyanúja. Jelen esetben a helyszínen nem talált a rendőr jogsértésre utaló körülményt.

A Testület megállapítása szerint a helyszínen megjelent rendőrök a tényállás tisztázása érdekében csak részben tettek eleget a kötelezettségüknek: a helyszínen tartózkodó építésvezető személyesen, a vállalkozót telefonon keresztül meghallgatták, illetve megtekintették a helyszínt annak érdekében, hogy van-e olyan indokolatlan zajt, ami alkalmas arra, hogy mások nyugalma zavarja. A rendőrök ugyanakkor nem győződtek meg arról, hogy az említett építkezés rendelkezik-e a szükséges dokumentummal (jegyzői engedéllyel), mivel az nem volt jelen az intézkedés helyén és idején, illetve azt az építési vállalkozó sem vitte a helyszínre (a rendőrségi iratokból továbbá kiderül, hogy ezt a mulasztást a vállalkozó, szóbeli ígérete ellenére, nem pótolta). A parancsnoki revízió egyébként szintén ezt az álláspontot támasztja alá. A Testület ugyanakkor nem fogadja el azt a rendőrségi érvelést, hogy más kerület illetékességi területén szolgálatot teljesítő rendőrök mentek a helyszínre. Ilyen esetben is szükséges tájékozódni (illetve a felettes tájékoztatni a járőröket) a kialakult helyzet kapcsán a zajvédelmi előírásokról. Annál is inkább, mivel mindegyik telefonos bejelentő hivatkozott is a segélyhívás során a helyi önkormányzat vonatkozó jogi normájának szabályára (a szombati napokra vonatkozó tilalmi előírásra), amit azonban a rendőrség nem ellenőrzött. Továbbá a bejelentett szabálysértés gyanúját keltő cselekmény folytán arról sincs a Testületnek tudomása (holott két alkalommal tett fel ezzel kapcsolatos kérdéseket a rendőrség felé), hogy a bejelentések kapcsán indult-e szabálysértési eljárás egyáltalán.

A rendőrség részéről ugyanakkor az operátor megfelelő tájékoztatást nyújtott a panaszosnak (illetve férjének) arról, hogy az önkormányzat jegyzőjének hatáskörébe tartozik a zajvédelmi rendelet szabályainak megszegése esetén eljárás (így a zajkibocsátás miatti bírságolás is).

A rendelkezésére álló bizonyítékok egybevetése alapján a Testület úgy ítélte meg, hogy a **rendőrség csak részben tett eleget tett intézkedési kötelezettségének: az intézkedő rendőrök hiányosan végezték el az adatgyűjtést, ami alapján nem zárták ki a jogsértés lehetőségét, ami által sérült a panaszos tisztességes eljáráshoz, illetve az otthon tiszteletben tartásához való joga. A jogsérelem mértékét ugyanakkor csekély mértékűnek értékelte a Testület. Álláspontja szerint ugyanakkor a panaszosnak elegendő felvilágosítást adott a rendőrség, amivel nem sérült a panaszos említett alapjoga.**

b) A panaszos nem tudott arról, hogy mikor mentek ki a rendőrök a helyszínre, viszont a beadvány szerint a csendháborító magatartás másfél óráig (9 óráig) fennállt.

A rendőrségi dokumentumok szerint az első bejelentés időpontja 7 óra 28 perc, a járőrök riasztásának ideje 7 óra 38 perc, az indulás ideje 7 óra 51 perc, a kiérkezés időpontja 8 óra 3 perc. A rendőri intézkedés befejezésének időpontja 8 óra 12 perc. A rendőr egészségügyi szünetet tartott éppen a riasztás időpontjában, ezért történt később az indulás.

A rendőrök helyszínen történt megjelenésének időpontja tekintetében a Testület utal az Rtv. 15. §-ára, amelynek (1) bekezdése szerint a rendőri intézkedés nem okozhat olyan hátrányt, amely nyilvánvalóan nem áll arányban az intézkedés törvényes céljával.

A Testület továbbá a panasz ezen részénél hivatkozik a segélyhívásokat fogadó szerv hatásköréről, feladatairól, továbbá feladatai ellátásának részletes szabályairól szóló 361/2013. (X. 11.) Korm. rendeletben (a továbbiakban: Korm. r.) foglaltakra is. A Korm. r. 5. pontja kategorizálja a segélyhívások fajtáit. A 6. § (1) bekezdése szerint, amennyiben a segélyhívás alapján készenléti szerv intézkedése szükséges, a híváskezelő továbbítja az elektronikus adatlapot, valamint szükség esetén haladéktalanul továbbkapcsolja a segélyhívást a hatáskörrel rendelkező készenléti szervnek. Az operátor a segélyhívást kérő által bejelentett eseményt besorolja (sok esetben előre meghatározott kérdések segítségével tisztázza a helyzetet). A Korm. r. 1. pontjában, az Értelmező rendelkezések között található a vészhelyzet fogalma: olyan ember, állat, műszaki hiba, elemi erő, természeti esemény, baleset, betegség vagy élettani körülmény okozta helyzet, ami az életben, testi épségben, anyagi javakban okozott kárral, illetve a természetes és mesterséges környezet fokozott megrongálásával vagy ezek veszélyeztetésével jár, és amelyet a segélyt kérő természetes személy, illetve a környezetében lévők a készenléti szervek helyszíni segítsége nélkül önállóan megoldani nem képesek (12. pont). Jelen esetben a Testület megítéléses szerint „azonnali beavatkozás” nem volt szükséges. A „Küldés leírása” elnevezésű dokumentum prioritás rovata azt tartalmazza, hogy „alap”, illetve életveszély nincs, továbbá az „Eset adatlap” elnevezésű dokumentum vonatkozó rovata szerint életveszély nem volt.

A Testület a rendelkezésére álló bizonyítékok alapján úgy foglalt állást, hogy a panaszos férje által tett első telefonos segélyhívás időpontjához képest a rendőrök helyszínen történt megjelenése nem aránytalanul hosszú idő elteltével történt, ezért a panaszos tisztességes eljáráshoz való joga ebben a panaszrészben sem sérült.

IV.

A Testület a rendelkezésére álló bizonyítékok alapján jelen ügyben azt a megállapítást tette, hogy a rendőrségnek a panaszos férjének segélyhívásai alapján intézkedési kötelezettsége keletkezett. A helyszínre a rendőrök nem aránytalanul hosszú idő elteltével jelentek meg, ami által nem sérült a panaszos tisztességes eljáráshoz való alapjoga. A tisztességes eljáráshoz való jog és az otthon tiszteletben tartásához való jog sérelmét állapította meg ugyanakkor a Testület annak kapcsán, hogy a rendőrség csak részben tett eleget a helyszínen való megjelenési és meggyőződési kötelezettségének, a hivatkozott alapjogok sérelmének mértékét azonban csekélynek értékelte.

A fentiek miatt a Testület az Rtv. 93. §-ának (2) bekezdése alapján a rendelkező részben foglaltak szerint döntött, és a panaszt átteszi az intézkedést foganatosító szerv vezetőjéhez.

Budapest, 2019. július 15.

Dr. Lukács Tamás

Fráterné dr. Ferenczy Nóra

elnök

előadó testületi tag

Dr. Cservák Csaba
testületi tag

Dr. Wildner Domonkos
testületi tag

Független Rendészeti Panasztestület